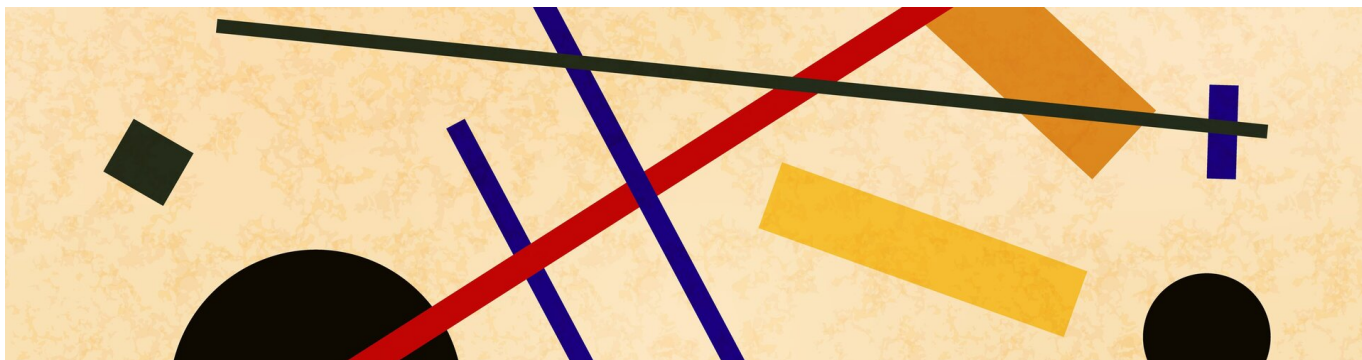

Abstrakcja geometryczna. Projektujemy odzież i akcesoria.

- [Abstrakcja geometryczna. Projektujemy odzież i akcesoria.](#)

Ważne daty

1915 – opublikowanie przez Kazimierza Malewicza broszury *Od kubizmu i futuryzmu do suprematyzmu*, w której artysta po raz pierwszy przedstawił teorię suprematyzmu

1917 – założenie w Holandii grupy artystycznej De Stijl oraz pisma pod tą samą nazwą

1872-1944 – lata życia holenderskiego malarza Pieta Mondriana, współzałożyciela grupy De Stijl, twórcy neoplastycyzmu

1883-1931 – lata życia holenderskiego malarza Theo van Doesburga, współzałożyciela grupy De Stijl

1879-1935 – lata życia rosyjskiego malarza Kazimierza Malewicza, twórcy suprematyzmu

1890-1941 – lata życia rosyjskiego malarza El Lissitzky'ego, przedstawiciela konstruktywizmu

1895-1946 – lata życia węgierskiego malarza László Moholy-Nagy, przedstawiciela konstruktywizmu

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła. Uczeń:

1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego); rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin; zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wyłamujące się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż; sztuka nowych mediów;

5) charakteryzuje pozostałe środki wyrazu artystycznego, takie jak: linia, plama, faktura; wykorzystuje wskazane środki w działaniach plastycznych (kompozycjach z wyobraźni i transpozycji natury);

6) rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna); niektóre z tych gatunków odnajduje w grafice i w rzeźbie; w rysunku rozpoznaje studium z natury, karykaturę, komiks, rozumie, czym jest w sztuce abstrakcja i fantastyka; podejmuje działania z wyobraźni i z natury w zakresie utrwalania i świadomości gatunków i tematów w sztuce, stosuje w tym zakresie różnorodne formy wypowiedzi (szkice rysunkowe, fotografie zaaranżowanych scen i motywów, fotomontaż).

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych. Uczeń:

7) podejmuje działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia; projektuje i realizuje formy dekoracyjne, podnoszące estetykę otoczenia (wykorzystuje elementy gotowe, aranżując własny pokój, np. projektując nakrycie stołu na uroczystość rodzinną z wykorzystaniem m.in. dekoracji kwiatowej; uwzględnia zasady estetyki podawania potraw).

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń:

5) rozpoznaje wybrane, najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów.

Nauczysz się

definiować abstrakcję geometryczną;

wymieniać główne kierunki abstrakcji geometrycznej;

wymieniać najważniejszych przedstawicieli omawianego stylu;

projektować odzież i akcesoria w oparciu o dzieła twórców abstrakcji geometrycznej.

Abstrakcja geometryczna jako nurt sztuki abstrakcyjnej

Abstrakcja geometryczna jest jednym z dwóch głównych nurtów **sztuki abstrakcyjnej** (obok abstrakcji organicznej). Polega na operowaniu różnymi formami geometrycznymi w kompozycjach plastycznych. Dominowała w sztuce w latach 1918–1939. Najważniejsze kierunki abstrakcji geometrycznej to: **suprematyzm**, **neoplastycyzm**, **konstruktywizm** oraz **elementaryzm**.

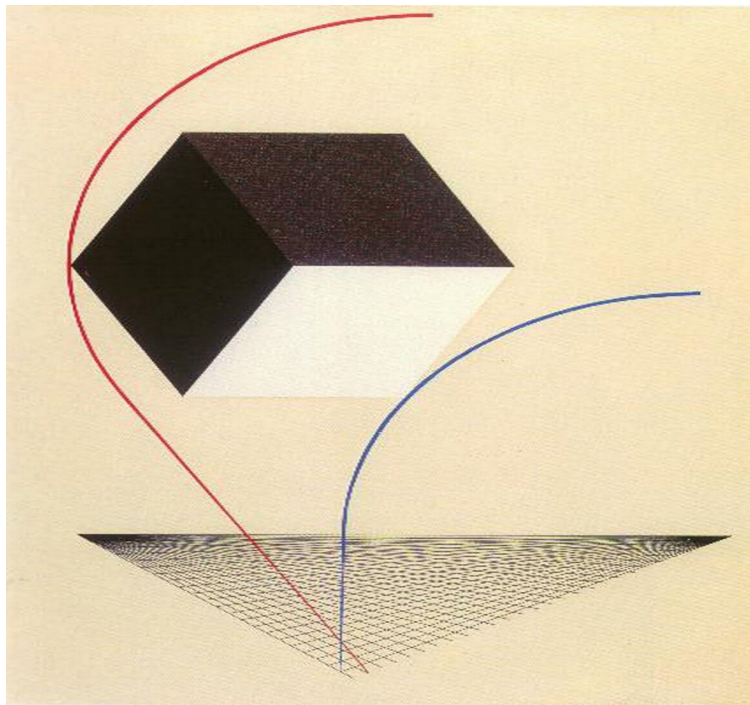
Suprematyzm

Kazimierz Malewicz, „Kompozycja suprematyczna: niebieski prostokąt ponad czerwonym promieniem”, 1916, kolekcja prywatna, allart.biz, CC BY 3.0

Konstruktywizm

El Lissitzky, „Proun 19D”, 1922, Muzeum Sztuki Nowoczesnej (MoMA), Nowy Jork, USA, moma.org, CC BY 3.0

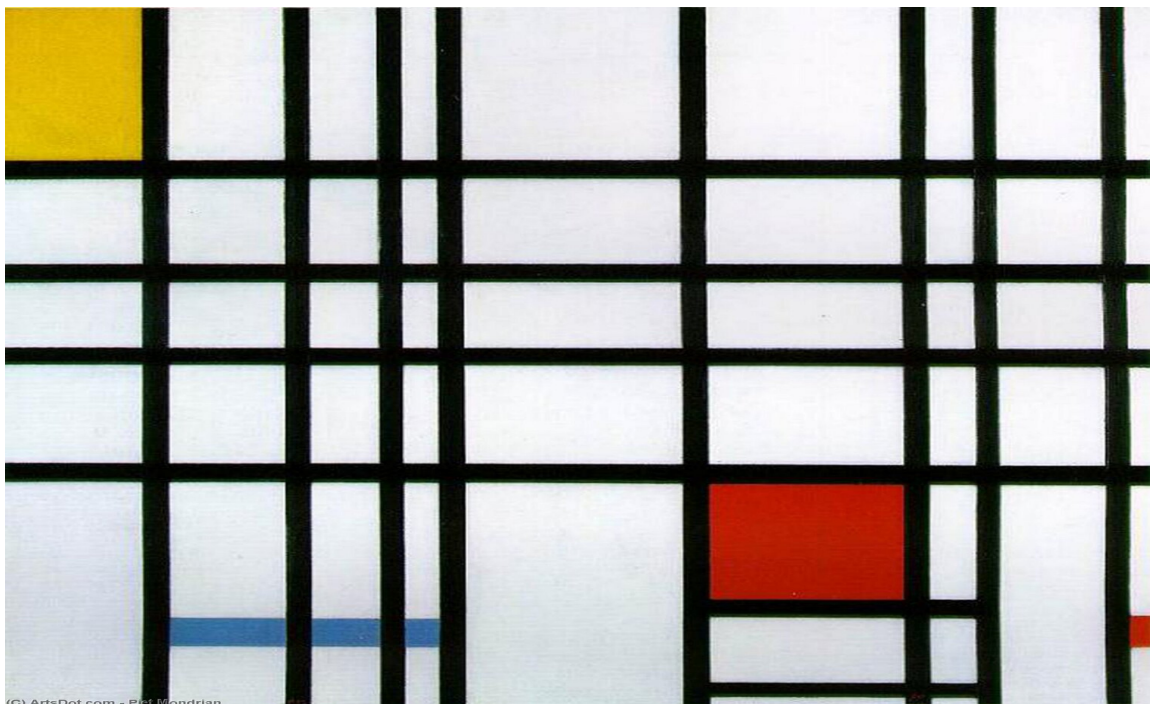
El Lissitzky, „Proun”, 1922, kolekcja prywatna, bezva.info, CC BY 3.0

Neoplastycyzm i abstrakcjonizm geometryczny

Neoplastycyzm

Piet Mondrian, „Kompozycja z czerwonym, niebieskim i żółtym”, 1930, Muzeum Sztuki, Zurych, Szwajcaria, wikimedia.org, domena publiczna

Piet Mondrian, „Rombowa kompozycja z czerwonym, czarnym, niebieskim i żółtym”, 1925, kolekcja prywatna, wikiart.org, domena publiczna

Piet Mondrian, „Kompozycja z czerwonym, żółtym i niebieskim”, 1937-1942, Tate Modern, Londyn, Wielka Brytania, cn.artsdot.com, CC BY 3.0

Abstrakcjonizm geometryczny

Theo van Doesburg, „Rosyjski taniec”, 1918, Muzeum Sztuki Nowoczesnej (MoMA), Nowy Jork, USA, wikiart.org, domena publiczna

Theo van Doesburg, „Counter Composition V”, 1924, Muzeum Miejskie, Amsterdam, Holandia, kviz.info, CC BY 3.0

Zadania

Ćwiczenie 1

Abstrakcja geometryczna to odmiana sztuki abstrakcyjnej polegająca na operowaniu różnorodnymi formami:

☐ geometrycznymi

☐ organicznymi

☐ przedmiotowymi

Źródło: online-skills.

Ćwiczenie 2

Do głównych kierunków abstrakcji geometrycznej zalicza się:

☐ abstrakcję organiczną

☐ neoplastycyzm

☐ suprematyzm

Źródło: online-skills.

Ćwiczenie 3

Przyporządkuj imię i nazwisko twórcy do reprezentowanego przez niego kierunku abstrakcji geometrycznej:

Theo van Doesburg

suprematyzm

El Lissitzky

elementaryzm

Piet Mondrian

neoplastycyzm

Kazimierz Malewicz

konstruktywizm

Źródło: online-skills.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Ćwiczenie 4

Przyporządkuj imię i nazwisko twórcy do reprezentowanego przez niego kierunku abstrakcji geometrycznej:

Theo van Doesburg -

Piet Mondrian -

Kazimierz Malewicz -

El Lissitzky -

elementaryzm

suprematyzm

konstruktywizm

neoplastycyzm

suprematyzm

konstruktywizm

neoplastycyzm

elementaryzm

Źródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Źródło: online-skills.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Źródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Źródło: online-skills.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Źródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 7

Przeciągając podane elementy połącz w pary kierunek abstrakcji geometrycznej z jego cechami charakterystycznymi.

suprematyzm

Tworzenie w oparciu o analizę elementów plastycznych, podkreślanie cech konstrukcyjnych, geometryzacja form.

konstruktywizm

Wyższość czystego odczucia, czynnika duchowego. Kompozycje zbudowane z podstawowych form geometrycznych.

neoplastycyzm

Dynamiczne układy ukośne, zagęszczenie kolorowych obiektów, barwa jako podstawowy składnik dzieła malarskiego.

elementaryzm

Paleta ograniczona do trzech barw podstawowych i trzech *niekolorów* (czarnego, szarego, białego) oraz linii pionowych i poziomych przecinających się pod kątem prostym.

Źródło: online-skills.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Ćwiczenie 8

Przeciągając podane elementy połącz w pary kierunek abstrakcji geometrycznej z jego cechami charakterystycznymi.

suprematyzm -

konstruktywizm -

neoplastycyzm -

elementaryzm -

Tworzenie w oparciu o analizę elementów plastycznych, podkreślanie cech konstrukcyjnych

Dynamiczne układy ukośne, zagęszczenie kolorowych obiektów, barwa jako podstawowy sposób

Paleta ograniczona do trzech barw podstawowych i trzech niekolorów (czarnego, szarego, białego)

Wyższość czystego odczucia, czynnika duchowego. Kompozycje zbudowane z podstawowych

Dynamiczne układy ukośne, zagęszczenie kolorowych obiektów, barwa jako podstawowy sposób

Tworzenie w oparciu o analizę elementów plastycznych, podkreślanie cech konstrukcyjnych

Wyższość czystego odczucia, czynnika duchowego. Kompozycje zbudowane z podstawowych

Paleta ograniczona do trzech barw podstawowych i trzech niekolorów (czarnego, szarego, białego)

Źródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 9

Kierunek abstrakcji geometrycznej rozwijany przez twórców holenderskiej grupy artystycznej *De Stijl* to:

☐ neoplastycyzm

☐ konstruktywizm

☐ suprematyzm

Źródło: online-skills.

Ćwiczenie 10

Oceń prawdziwość podanych zdań:

	Prawda	Fałsz
Autorem broszury <i>Od kubizmu i futuryzmu do suprematyzmu</i> był Theo van Doesburg.	☐	☐
Cechą charakterystyczną sztuki abstrakcyjnej jest oderwanie od obrazowania rzeczywistości.	☐	☐
Konstrukttywizm rozwijał się głównie na terenie Niemiec w drugiej połowie XIX wieku.	☐	☐
Sztuka abstrakcyjna należy do do jednego z najważniejszych nurtów artystycznych XX wieku.	☐	☐

Źródło: online skills.

Polecenie 1

Zaprojektuj strój szkolny wraz z akcesoriami w oparciu o dzieła w stylu abstrakcji geometrycznej.

Słownik pojęć

Abstrakcja geometryczna

odmiana sztuki abstrakcyjnej polegająca na operowaniu (w kompozycjach malarskich, rzeźbiarskich, graficznych) różnorodnymi formami geometrycznymi.

Abstrakcjonizm, sztuka abstrakcyjna

termin określający sztukę nieprzedstawiającą świata rozpoznawalnych przedmiotów, oderwaną od obrazowania rzeczywistości. Dzieło abstrakcyjne jest autonomiczną,

odrębną rzeczywistością, zbudowaną z układów linii, form, barw lub brył. W XX wieku sztuka abstrakcyjna stała się jednym z najważniejszych nurtów artystycznych epoki.

Elementaryzm

tendencja w sztuce nowoczesnej, która opiera się na teorii Th. van Doesburga, wg której *podstawą dzieła sztuki jest zawsze stosunek elementów nie zaś form*. Elementarne składniki dzieła w malarstwie, to barwy, w rzeźbie bryły, a w architekturze materiały budowlane.

Konstruktywizm

kierunek w sztukach plastycznych i architekturze rozwijający się głównie na terenie Rosji w latach 20. XX wieku. Główne cechy konstruktywizmu: analiza elementów budowy plastycznej (linia, barwa, masa, ruch, rytm, ciężar), analiza jakości materiałów (metali, szkła, drewna), geometryzacja kształtów, konstrukcja, aktywizacja powierzchni brył i płaszczyzn.

Neoplastycyzm

kierunek w sztuce XX wieku zainicjowany w latach 1914-1917 przez Pieta Mondriana, a rozwinięty przez Theo van Doesburga i grupę artystów holenderskich skupionych wokół pisma *De Stijl*. Cechy, to odejście współczesnego człowieka od myślenia przedmiotowego w zamian za myślenie abstrakcyjne. Sztuka miała obrazować prawa rządzące wszechświatem. Wyrazem tego jest zestawienie dwóch kierunków: pionu i poziomu, które tworzą kąt prosty. Grę barwną wyrażają trzy kolory zasadnicze - żółty, czerwony i błękitny, symbolizujące materię, barwy neutralne natomiast - czerni, biel i szarość - wyrażają przestrzeń.

Suprematyzm

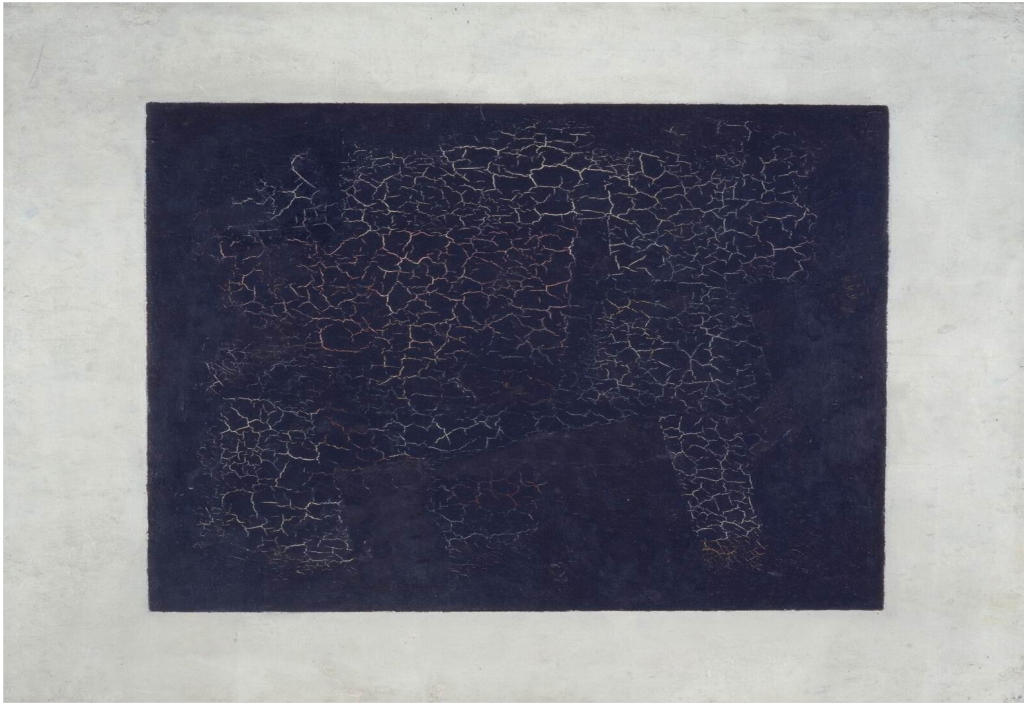
[łac. *supremus* - najwyższy] Kierunek w sztuce abstrakcyjnej, którego twórcą i głównym przedstawicielem był Kazimierz Malewicz. Suprematyzm polegał na całkowitym oderwaniu sztuki od rzeczywistości, dążeniu do maksymalnego uproszczenia form oraz do zerwania z narracją i przedmiotowością w sztuce.

Źródła:

artzonestudio.pl

encyklopedia.pwn.pl

Galeria dzieł sztuki

Kazimierz Malewicz, „Czarny kwadrat na białym polu”, 1913-1915, kolekcja Inkombanku, Moskwa, Rosja, [wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Malevich_-_Black_Square.jpg), domena publiczna